

2002. évi LXVII. törvény

a géntechnológiai tevékenységről szóló 1998. évi XXVII. törvény, valamint az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény módosításáról

A géntechnológiai tevékenységről szóló 1998. évi XXVII. törvény módosítása

1. § A géntechnológiai tevékenységről szóló 1998. évi XXVII. törvény (a továbbiakban: Gtv.) 2. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

"2. § E törvény alkalmazásában:

a) *természetes szervezet*: bármely élőlény, amely képes génállományának újratermelésére vagy annak örökítésére, kivéve az embert;

b) *géntechnológiával módosított szervezet*: olyan természetes szervezet, amelyben a génállomány géntechnológiai módosítás által változott meg, ideértve ennek a szervezetnek a módosítás következtében kialakult tulajdonságot továbbvivő utódait;

c) *mikroorganizmus*: bármely sejtes vagy nem sejtes mikrobiológiai szervezet, amely képes génállományának újratermelésére vagy annak örökítésére, beleértve a vírusokat, viroidokat, növényi és állati sejt kultúrákat; a mikroorganizmusok, ha nincsenek külön nevesítve, beletartoznak a természetes szervezet fogalmába;

d) *géntechnológiával módosított mikroorganizmus*: olyan mikroorganizmus, amelyben a génállományt olyan módon változtatták meg, amely természetes párosodás, illetve természetes rekombináció során nem következik be;

e) *géntechnológiai tevékenység*: géntechnológiai módosítást végző létesítmény létrehozása, géntechnológiai módosítás, zárt rendszerű felhasználás, kibocsátás, forgalomba hozatal, behozatal, kivitel, valamint ártalmatlanítás;

f) *géntechnológiai módosítást végző létesítmény*: laboratórium és egyéb olyan hely, ahol géntechnológiai módosítást vagy zárt rendszerű felhasználást végeznek;

g) *géntechnológiai módosítás*: olyan külön jogszabályban meghatározott eljárás, amely a gént vagy annak bármely részét kiemeli a sejtből és átülteti egy másik sejtbe, és ezáltal a természetes génállomány vagy annak bármely része megváltozik;

h) *zárt rendszerű felhasználás*: minden olyan tevékenység, amely során mikroorganizmusokat géntechnológiával módosítanak, vagy amely során ilyen géntechnológiával módosított mikroorganizmusokat tenyésztenek, tárolnak, szállítanak, megsemmisítenek, ártalmatlanítanak, vagy bármely más módon használnak, és amely tevékenységeknél külön jogszabályban meghatározott különleges elszigetelési intézkedéseket alkalmaznak a géntechnológiával módosított mikroorganizmusoknak az emberi és természeti környezettel való érintkezése kizárására;

i) *a zárt rendszerű felhasználás típusai*:

1. "A" típusú tevékenység: a zárt rendszerű felhasználáson belül a külön jogszabályban meghatározott kis nagyságrendben végzett oktatási, kutatási, fejlesztési, illetve nem ipari vagy nem kereskedelmi célú tevékenység;

2. "B" típusú tevékenység: a zárt rendszerű felhasználáson belül az "A" típustól eltérő tevékenység;

j) *kibocsátás*: a géntechnológiával módosított szervezetek, illetve azok részeinek vagy kombinációjának a szabad környezetbe bármilyen módon történő szándékos kijuttatása, amelyre nézve külön jogszabályban meghatározott különleges elszigetelési intézkedéseket nem alkalmaztak az emberi és a természeti környezettel való érintkezés korlátozására, valamint a nagyfokú védelem biztosítására; a nem zárt rendszerben végzett géntechnológiai módosítás, illetve a géntechnológiával módosított szervezet nem zárt rendszerben való felhasználása kibocsátásnak minősül;

k) *forgalomba hozatal*: a géntechnológiával módosított szervezeteknek, illetve az azokból előállított termékeknek a feldolgozókhöz, a viszonteladókhoz, a fogyasztókhoz vagy az egyéb felhasználókhoz bármilyen módon való eljuttatása;

l) *ártalmatlanítás*: a géntechnológiával módosított szervezet, illetve annak előállítása során keletkezett hulladék, valamint a géntechnológiával módosított szervezet összetevői környezetszennyező hatásának megszüntetése, környezetkárosító hatásuk kizárása vagy megszüntetése a környezet elemeitől történő elszigeteléssel vagy anyagi minőségük megváltoztatásával;

m) *hasznosító*: géntechnológiai módosítást végző létesítményt létrehozó, természetes szervezeteket géntechnológiával módosító, illetve a géntechnológiával módosított szervezeteket és az azokból előállított termékeket zárt rendszerben felhasználó, a szabad környezetbe kibocsátó vagy forgalomba hozó természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, aki a felsorolt tevékenységekért felelős;

n) *géntechnológiával módosított termék*: olyan géntechnológiával módosított szervezetet, vagy géntechnológiával módosított szervezetek kombinációját tartalmazó, illetve azokból álló készítmény, amelyet forgalomba hoznak;

o) *környezeti kockázat értékelés*: az emberi és természeti környezeti - közvetlen vagy közvetett, azonnali vagy később várhatóan bekövetkező - kockázat külön jogszabályban foglaltak szerint elvégzett értékelése, amely a géntechnológiával módosított szervezetek kibocsátása vagy forgalomba hozatala miatt indokolt;

p) *baleset*: bármely véletlen esemény, amelynek során, illetve amelynek következtében a zárt rendszerben, és a kibocsátás során használt géntechnológiával módosított szervezetek jelentős, nem szándékos kibocsátása történik, és amely az emberi egészségre vagy környezetre azonnali, illetve később bekövetkező veszélyt jelenthet."

2. § (1) A Gtv. 3. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

"(1) Engedély szükséges:

a) géntechnológiai módosítást végző létesítmény létrehozásához,

b) természetes szervezet géntechnológiával való módosításához, kivéve az "A" típusú tevékenység keretében végzett módosítást, amelyet be kell jelenteni a géntechnológiai hatóságnak,

c) géntechnológiával módosított szervezetek és az azokból előállított termékek zárt rendszerben való felhasználásához, kibocsátásához, forgalomba hozatalához, behozatalához, kiviteléhez, valamint ártalmatlanításához, kivéve az "A" típusú zárt rendszerű felhasználást, amelyet be kell jelenteni a géntechnológiai hatóságnak."

(2) A Gtv. 3. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

"(3) Az engedély iránti kérelem formai és tartalmi követelményeit külön jogszabály tartalmazza."

3. § A Gtv. 4. §-ának (1)-(4) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

"(1) Géntechnológiai módosítást végző létesítmény létrehozását a Géntechnológiai Eljárásokat Véleményező Bizottság (a továbbiakban: Géntechnológiai Bizottság) véleménye alapján a géntechnológiával módosított szervezet

a) humán egészségügyi, humán gyógyszergyártási célú felhasználás, az emberi testtel közvetlenül érintkező vegyi anyagok és élelmiszer-előállításban alkalmazott technológiai segédanyagok esetén a Kormány által külön jogszabályban meghatározott hatóságok,

b) növénytermesztési, növényvédelmi, állattenyésztési, állatgyógyászati, élelmiszer- vagy takarmány-előállítási, és egyéb ipari célú felhasználás (pl. szerves kémiai intermedierek, aminosav előállítás, enzimmel végzett katalízis) esetén a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter, és a gazdasági és közlekedési miniszter által együttesen, külön jogszabályban meghatározott hatóságok engedélyezik.

(2) Természetes szervezet géntechnológiával való módosítását, kivéve az "A" típusú tevékenység keretében végzett módosítást, a Géntechnológiai Bizottság véleménye alapján

a) humán egészségügyi, humán gyógyszergyártási célú felhasználás, az emberi testtel közvetlenül érintkező vegyi anyagok és élelmiszer-előállításban alkalmazott technológiai segédanyagok esetén a Kormány által külön jogszabályban meghatározott hatóságok,

b) növények, növényvédelmi célú termékek, vetőmagvak, növényi szaporítóanyagok, mikroorganizmusok, állatok, állati szaporítóanyagok, állatgyógyászati készítmények, nyers és feldolgozott élelmiszerek, élelmiszer-nyersanyagok, takarmányok, takarmány-alapanyagok, -adalékanyagok, kiegészítő takarmányok és egyéb ipari célú felhasználás (pl. szerves kémiai intermedierek, aminosav előállítás, enzimmel végzett katalízis) esetén a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter, és a gazdasági és közlekedési miniszter által együttesen, külön jogszabályban meghatározott hatóságok engedélyezik.

(3) A Géntechnológiai Bizottság véleménye alapján a géntechnológiával módosított szervezetek és az azokból előállított termékek zárt rendszerben való felhasználását, kibocsátását, illetve forgalomba hozatalát, kivéve az "A" típusú zárt rendszerű felhasználást,

a) humán egészségügyi, humán gyógyszergyártási célú felhasználás, az emberi testtel közvetlenül érintkező vegyi anyagok és élelmiszer-előállításban alkalmazott technológiai segédanyagok esetén a Kormány által külön jogszabályban meghatározott hatóságok,

b) növények, növényvédelmi célú termékek, vetőmagvak, növényi szaporítóanyagok, mikroorganizmusok, állatok, állati szaporítóanyagok, állatgyógyászati készítmények, nyers és feldolgozott élelmiszerek, élelmiszer-nyersanyagok, takarmányok, takarmány-alapanyagok, -adalékanyagok, kiegészítő takarmányok és egyéb ipari célú felhasználás (pl. szerves kémiai intermedierek, aminosav előállítás, enzimmel végzett katalízis) esetén a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter, és a gazdasági és közlekedési miniszter által együttesen, külön jogszabályban meghatározott hatóságok engedélyezik.

(4) A Géntechnológiai Bizottság véleménye alapján a géntechnológiával módosított szervezetek és az azokból előállított termékek behozatalát, illetve kivitelét, kivéve az "A" típusú tevékenység keretében végzett módosítást szolgáló behozatalt és kivitelét,

a) humán egészségügyi, humán gyógyszergyártási célú felhasználás, az emberi testtel közvetlenül érintkező vegyi anyagok és élelmiszer-előállításban alkalmazott technológiai segédanyagok esetén a Kormány által külön jogszabályban meghatározott hatóságok,

b) növények, növényvédelmi célú termékek, vetőmagvak, növényi szaporítóanyagok, mikroorganizmusok, állatok, állati szaporítóanyagok, állatgyógyászati készítmények, nyers és feldolgozott élelmiszerek, élelmiszer-nyersanyagok, takarmányok, takarmány-alapanyagok, -adalékanyagok, kiegészítő takarmányok és egyéb ipari célú felhasználás (pl. szerves kémiai intermedierek, aminosav előállítás, enzimmel végzett katalízis) esetén a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter, és a gazdasági és közlekedési miniszter által együttesen, külön jogszabályban meghatározott hatóságok engedélyezik."

4. § (1) A Gtv. 5. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

"(2) A Géntechnológiai Bizottság

a) a Magyar Tudományos Akadémia,

b) a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter,

c) a gazdasági és közlekedési miniszter,

d) a környezetvédelmi és vízügyi miniszter,

e) az oktatási miniszter, valamint

f) az egészségügyi, szociális és családügyi miniszter által e tisztségre megbízott, illetve

g) a környezetvédelmi,

h) az egészségvédelmi,

i) a biotechnológiai,

j) a fogyasztóvédelmi céllal bejegyzett társadalmi szervezeteknek az általuk meghatározott módon választott képviselőiből áll."

(2) A Gtv. 5. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg az 5. § a következő (5) bekezdéssel egészül ki, ennek megfelelően az (5) és (6) bekezdés számozása (6) és (7) bekezdésre változik:

"(4) A Géntechnológiai Bizottságba a Magyar Tudományos Akadémia elnöke öt, a miniszterek önállóan egy-egy, a környezetvédelmi céllal bejegyzett társadalmi szervezetek közösen négy, az egészségvédelmi, a biotechnológiai és a fogyasztóvédelmi céllal bejegyzett társadalmi szervezetek közösen egy-egy képviselőt küldenek.

(5) A Géntechnológiai Bizottság ülésein a Bizottság meghívására tanácskozási joggal részt vehet a hasznosító is. A Géntechnológiai Bizottság működési feltételeiről a gazdasági és közlekedési, a környezetvédelmi és vízügyi, az egészségügyi, szociális és családügyi, valamint az oktatási miniszterekkel együttesen - a szakterületükön véleményezett ügyekkel arányosan - a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter gondoskodik, aki felkéri a tagokat a Géntechnológiai Bizottság működésében való részvételre."

5. § A Gtv. 6. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

"6. § (1) A 3. §-ban meghatározott engedély iránti kérelmeket, illetve bejelentéseket a géntechnológiai hatósághoz a hasznosító nyújtja be. Az engedélyben előírt kötelezettségek és jogosultságok a hasznosítót terhelik, illetve illetik.

(2) A 3. §-ban meghatározott engedélyek és az engedélyek 10 évenkénti meghosszabbítása iránti kérelmek benyújtásakor külön jogszabályban előírt díj (a továbbiakban: engedélyezési díj) fizetendő, amelyet az engedélyt kiadó géntechnológiai hatóság a törvényben és egyéb jogszabályokban meghatározott feladataival kapcsolatban felmerülő költségei fedezésére használhat fel."

6. § (1) A Gtv. 7. §-ának (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

"(1) A géntechnológiai hatóság a Géntechnológiai Bizottság véleményére figyelemmel a 4. § (1)-(4) bekezdéseiben meghatározott engedélyeket tíz évre adja ki, de az engedélyek érvényességét a fenti időszakon belül a külön jogszabályban meghatározott módon évenként meg kell hosszabbítani.

(2) Az engedély lejártával az engedély meghosszabbítható, ha a 4. § (1)-(4) bekezdéseiben meghatározott tevékenység az e törvényben és a külön jogszabályokban foglalt rendelkezéseknek megfelel."

(2) A Gtv. 7. §-a a következő (5) és (6) bekezdéssel egészül ki:

"(5) Nem adható engedély olyan géntechnológiával módosított szervezet kibocsátására és forgalomba hozatalára, amely humán-vagy állat-egészségügyi kezelésre használt antibiotikumokkal szembeni rezisztenciát hordozó géneket tartalmaz, és amely veszélyt jelenthet az emberi egészségre és a környezetre. A forgalomba hozatalra engedélyezett, veszélyt jelentő antibiotikumokkal szembeni rezisztenciát hordozó géneket tartalmazó géntechnológiával módosított szervezeteket 2004. december 31-ig, a kibocsátásra engedélyezett, veszélyt jelentő antibiotikumokkal szembeni rezisztenciát hordozó géneket tartalmazó géntechnológiával módosított szervezeteket pedig 2008. december 31-ig ki kell vonni a forgalomból.

(6) A géntechnológiai, valamint az ellenőrzésre jogosult hatóság köteles arról gondoskodni, hogy géntechnológiával módosított, kibocsátott szervezetekből származó anyag csak engedéllyel kerülhessen forgalomba hozatalra."

7. § (1) A Gtv. 8. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

"(4) A Géntechnológiai Bizottság véleményének kialakításánál - a (2) bekezdésben foglaltakkal összhangban - vizsgálja a géntechnológiával módosított szervezet alkalmazásának közvetlen vagy közvetett, azonnali vagy később várhatóan bekövetkező hatásait, így különösen:

- a hatására bekövetkező változást az emberben és a természetes szervezetekben, mindenekelőtt a DNS-ben és az ellenálló képességben,

- az új tulajdonságok kialakítására használt átvívó anyag (vektor) és a hatására létrejövő új anyag kialakulását, beépülését az emberbe és a természetes szervezetekbe, különös tekintettel az egészségügyi kockázatokra,

- az általa okozott változást a természetes szervezetek életközösségeiben, különös tekintettel a spontán kereszteződés lehetőségére és a biológiai sokféleségre gyakorolt hatásra,

- a természetes változása következtében kialakuló új hatást."

(2) A Gtv. 8. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

"(5) A (2) bekezdés c) pontjában meghatározott ellenőrző kísérletek és vizsgálatok költségeit a hasznosító viseli. A (3) bekezdésben meghatározott szakértők közreműködésének költségeit szakterületüknek megfelelően a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium, a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium, az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium, a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium, valamint az Oktatási Minisztérium költségvetési előirányzatában kell biztosítani."

8. § A Gtv. 9. §-át megelőző alcím helyébe a következő alcím lép, egyidejűleg a Gtv. a következő 8/A. §-sal egészül ki:

"Géntechnológiai módosítás, géntechnológiával módosított szervezetek zárt rendszerű felhasználása

8/A. § (1) A géntechnológiával módosított mikroorganizmusokat az emberi egészséggel és a környezettel szembeni biztonság szerint külön jogszabály rendelkezései alapján kell csoportosítani.

(2) A hasznosítónak a zárt rendszerű felhasználásokat a külön jogszabályban meghatározott értékelési szempontok és eljárások alapján az emberi egészségre és a környezetre irányuló kockázatok jellege szerint kell osztályoznia, és a megfelelő biztonsági elszigetelési szinteket kell alkalmaznia.

(3) Ha kétség merülne fel, hogy a kérelemben előterjesztett zárt rendszerben történő felhasználás esetében melyik osztály a megfelelő, a szigorúbb óvintézkedést kell alkalmazni, kivéve, ha az illetékes géntechnológiai hatóság olyan bizonyítékkal rendelkezik, amely alapján a kevésbé szigorú elszigetelési szintek alkalmazását engedélyezi."

9. § A Gtv. 10. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

"10. § (1) Természetes szervezet géntechnológiával való módosítására irányuló tevékenységet csak a tevékenység folytatásához szükséges, külön jogszabályban meghatározott műszaki, technológiai, környezetvédelmi, természetvédelmi és egészségügyi feltételeket teljesítő hasznosítók végezhetnek.

(2) Természetes szervezet géntechnológiával való módosítására irányuló tevékenységet a hasznosítóknál önállóan csak egyetemi végzettséggel és szakirányú tudományos gyakorlattal rendelkező személyek végezhetnek."

10. § A Gtv. 11. §-a a következő (4)-(5) bekezdéssel egészül ki:

"(4) A géntechnológiai, valamint az ellenőrzésre jogosult hatóság minden esetben értékeli azokat az emberi egészség és a környezet szempontjából potenciálisan kedvezőtlen hatásokat, amelyek közvetlenül vagy közvetetten előfordulhatnak a géntechnológiával módosított szervezetekből más szervezetekbe történő génátvitel során. Ezt az értékelést a beadott dokumentumok alapján a külön jogszabályban foglaltak szerint kell elvégezni, figyelembe véve a bevitt szervezet és a befogadó környezet természetének megfelelő környezeti behatást.

(5) A géntechnológiai, illetve az ellenőrzésre jogosult hatóságnak intézkedéseket kell tennie, hogy a külön jogszabályban előírtakkal összhangban a géntechnológiai tevékenység, valamint a kibocsátásra és forgalomba hozatalra engedélyezett géntechnológiával módosított szervezetek a tevékenység, a kibocsátás és forgalomba hozatal során folyamatosan nyomon követhetők legyenek."

11. § (1) A Gtv. 12. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

"(1) Géntechnológiával módosított szervezetből álló, illetve ilyen szervezetet a külön jogszabályban meghatározott határérték felett tartalmazó termék csomagolásán, valamint a termék minőségét tanúsító okmányokon az előállító, a forgalomba hozó köteles feltüntetni, hogy a termék géntechnológiával módosított szervezetet tartalmaz. Ha a terméket géntechnológiával módosított szervezetből állították elő, de az géntechnológiával módosított szervezetet nem tartalmaz, a termék csomagolásán, valamint a termék minőségét tanúsító okmányokon az előállító, a forgalomba hozó köteles a géntechnológiai módosítás tényéről tájékoztatni. A jelölésen fel kell tüntetni, hogy a termékben milyen géntechnológiával módosított szervezet van, illetve, hogy a terméket milyen géntechnológiával módosított szervezetből állították elő."

(2) A Gtv. 12. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
"(3) A jelölendő, illetve a jelölési és engedélyezési kötelezettség alól kivett termékek körét, a jelölés tartalmát és módját, valamint a jelölésre vonatkozó előírások alkalmazásának időpontját a termékkör szerint illetékes miniszter külön rendeletben állapítja meg."
12. § A Gtv. 16. §-a, valamint az azt megelőző alcím helyébe a következő alcím lép:

"Géntechnológiai módosítást végző létesítmény létrehozása

16. § (1) A géntechnológiai módosítást végző létesítmény létrehozására vonatkozó engedély iránti kérelemről annak kézhezvételétől számított negyvenöt napon belül a géntechnológiai hatóság határozatot hoz.

(2) A géntechnológiai módosítást végző létesítmény létrehozására vonatkozó engedély iránti kérelem hatósági elbírálására egyebekben a 9. § rendelkezései irányadók azzal az eltéréssel, hogy a 9. § (4) és (5) bekezdését nem kell alkalmazni, valamint a géntechnológiai hatóság a Géntechnológiai Bizottság véleményének kézhezvételétől számított tíz napon belül dönt az engedély iránti kérelemről."

13. § A Gtv. 21. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

"(2) A Géntechnológiai Bizottság évente összefoglaló beszámolót készít az (1) bekezdésben meghatározott tájékoztatók alapján, amelyet a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium hivatalos lapjában közzétesz."

14. § A Gtv. II. Fejezete a következő alcímmel és 21/A. §-sal egészül ki:

"Baleset

21/A. § (1) Balesetek elkerülése érdekében a hasznosító köteles a külön jogszabályban előírtak szerint tervet készíteni. Baleset bekövetkezésekor a hasznosító köteles az illetékes géntechnológiai, valamint az ellenőrzésre jogosult hatóságot haladéktalanul értesíteni, és a külön jogszabály szerinti adatokat megadni.

(2) Az illetékes géntechnológiai, valamint az ellenőrzésre jogosult hatóság köteles minden szükséges intézkedést megtenni, és minden olyan információt összegyűjteni, amely a baleset teljes körű elemzéséhez szükséges, illetve javaslatokat kidolgozni a hasonló balesetek jövőbeni elkerülésére, azok hatásainak korlátozására."

15. § A Gtv. 22. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

"22. § (1) A természetes szervezetekkel kapcsolatos géntechnológiai tevékenységet az ellenőrzésre jogosult hatóság a tevékenység helyszínén ellenőrzi. A helyszíni ellenőrzés eredménye alapján a tevékenységet felfüggeszti, ha

a) a tevékenység eltér az engedélyben, valamint a vonatkozó jogszabályokban foglaltaktól,

b) nem engedélyezett géntechnológiai tevékenységet észlel,

c) az engedélyezett tevékenység kockázatának növekedésére vonatkozóan bármilyen új ismeret jut a tudomására, különösen, ha az az emberi egészségre vagy a környezetre jelentett kockázat mértékével függ össze.

(2) Az ellenőrzésre jogosult hatóság intézkedéséről a géntechnológiai hatóságot értesíti.

(3) Az ellenőrzésre jogosult hatóságokat az érintett miniszterek együttes rendeletben jelölik ki."

16. § A Gtv. 23. §-a és az azt megelőző alcím helyébe a következő rendelkezés lép:

"Az engedély visszavonása, bírság kiszabása

23. § (1) A géntechnológiai hatóság hivatalból vagy az engedélyezési eljárásban közreműködött szakhatóságok kezdeményezésére az engedélyt az előállítótól, a felhasználtól, a kibocsátótól, a forgalomba hozótól, illetve a behozatalt vagy a kivittelt végzőtől a tevékenység azonnali megszüntetésére kötelezés mellett visszavonhatja, amennyiben a tevékenység az emberi egészség és a környezetet vonatkozásában kockázat-növekedést jelent.

(2) A géntechnológiai hatóság az (1) bekezdésben meghatározott engedély visszavonásáról haladéktalanul tájékoztatja a nyilvántartó szervezet és az engedélyezési eljárásban közreműködött szakhatóságokat.

(3) Az ellenőrzésre jogosult hatóság géntechnológiai bírság megfizetését írhatja elő, ha a géntechnológiai tevékenység ellenőrzése során a 22. § (1) bekezdés a) és b) pontjában foglaltakat észleli.

(4) A bírság az azt kiszabó hatóság bevétele, amelyet az e törvényben és annak végrehajtására kiadott rendeletekben meghatározott feladataival kapcsolatban felmerülő költségei fedezésére használhat fel."

17. § A Gtv. "A géntechnológiai tevékenység korlátozása, megtiltása" alcím alatt a következő 24/A. §-sal egészül ki:

"24/A. § Ha a hasznosító az engedélyezett tevékenységgel kapcsolatban fontos új adatokhoz jut, vagy a tevékenységet olyan módon kívánja megváltoztatni, amely az ezzel járó kockázatokat jelentősen megnöveli, az illetékes géntechnológiai hatóságot erről haladéktalanul tájékoztatnia kell, és a tevékenység módosítására kérelmet kell benyújtania."

18. § (1) A Gtv. 25. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

"(1) A géntechnológiai hatóság az ellenőrzésre jogosult hatóság 22. § (1) bekezdése szerinti értesítése, vagy a 22. § (1) bekezdésében foglaltak észlelése esetén a tevékenység folytatását korlátozhatja vagy megtilthatja. A géntechnológiai hatóság az intézkedésről és annak okairól az intézkedés megtétele után haladéktalanul tájékoztatja a Géntechnológiai Bizottságot."

(2) A Gtv. 25. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

"(3) A tevékenység folytatásának megtiltása esetén, a Géntechnológiai Bizottságnak az intézkedés fenntartását indokoltnak tartó véleménye kézhezvétele után a géntechnológiai hatóság a géntechnológiával módosított szervezetek azonnali megsemmisítését rendeli el. A megsemmisítést a géntechnológiai hatóság által kijelölt helyen kell elvégezni, és azt az ellenőrzésre jogosult hatóság ellenőrzi."

19. § (1) A Gtv. 34. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

[34. § Felhatalmazást kap]

"(1) a Kormány, hogy rendeletben szabályozza, illetve a d) pont esetében kijelölje

a) a géntechnológiával módosított élő szervezetek humán egészségügyben és gyógyszergyártásban, valamint az emberi testtel közvetlenül érintkező vegyi anyagok és élelmiszer-előállításban alkalmazott technológiai segédanyagok előállításában való alkalmazását, használatát, környezetvédelmi szempontú szállíthatóságát,

b) az a) pontban meghatározott körben a jelölendő, illetve a jelölési és engedélyezési kötelezettség alól kivett termékek körét, a jelölés tartalmát és módját, a jelölésre vonatkozó előírások alkalmazásának időpontját, valamint azokat a határértékeket, amelyek alatt a termékek nem tekintendők géntechnológiával módosítottoknak,

c) az a) pontban meghatározott körben a géntechnológiai tevékenység folytatásához szükséges műszaki, technológiai, környezetvédelmi, természetvédelmi és egészségügyi feltételeket,

d) a 4. § (1) bekezdésének a) pontjában, (2) bekezdésének a) pontjában, (3) bekezdésének a) pontjában és (4) bekezdésének a) pontjában meghatározott engedélyeket kiadó, illetve a 4. § (5) bekezdésében meghatározott közreműködő hatóságokat,

e) a géntechnológiai bírság kiszabásának eseteit, módját és mértékét,

f) a géntechnológiai tevékenység engedélyezési és bejelentési eljárási rendjét, valamint az eljárás során az Európai Unió Bizottságával való kapcsolattartást;"

(2) A Gtv. 34. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

[34. § Felhatalmazást kap]

"(3) a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter és a gazdasági és közlekedési miniszter, hogy a környezetvédelmi és vízügyi miniszterrel, valamint az egészségügyi, szociális és családügyi miniszterrel egyetértésben együttes rendeletben szabályozza

a) a géntechnológiával módosított szervezetek mezőgazdasági, takarmányozási, állatgyógyászati, élelmiszer-termelési, valamint egyéb ipari célú (pl. szerves kémiai intermedierek, aminosav előállítás, enzimmel végzett katalízis) előállítását, zárt rendszerű felhasználását, kibocsátását, a genetikai védősáv kialakítását, a géntechnológiával módosított szervezetek környezetvédelmi szempontú szállíthatóságát és kereskedelmi forgalomba hozatalát,

b) a mezőgazdasági, élelmiszer-termelési és egyéb ipari célú (pl. szerves kémiai intermedierek, aminosav előállítás, enzimmel végzett katalízis) géntechnológiai tevékenység folytatásához szükséges műszaki, technológiai, környezetvédelmi, természetvédelmi és egészségügyi feltételeket, valamint, hogy

c) kijelölje a 4. § (1) bekezdésének b) pontjában, (2) bekezdésének b) pontjában, (3) bekezdésének b) pontjában és (4) bekezdésének b) pontjában meghatározott engedélyeket kiadó hatóságokat;"

(3) A Gtv. 34. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

[34. § Felhatalmazást kap]

"(4) a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter, valamint a gazdasági és közlekedési miniszter, hogy az érintett miniszterekkel egyetértésben, feladat- és hatáskörében szabályozza a jelölendő, illetve a jelölési és engedélyezési kötelezettség alól kivett termékek körét, a jelölés tartalmát és módját, a jelölésre vonatkozó előírások alkalmazásának időpontját, valamint azokat a határértékeket, amelyek alatt a termékek nem tekintendők géntechnológiával módosítottoknak;"

(4) A Gtv. 34. §-ának (10) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

[34. § Felhatalmazást kap]

"(10) a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter, hogy a gazdasági és közlekedési miniszterrel, az egészségügyi, szociális és családügyi miniszterrel, valamint a környezetvédelmi és vízügyi miniszterrel együttes rendeletben határozzák meg a géntechnológiai módosításnak tekinthető, illetve annak nem minősülő eljárásokat, továbbá jelöljék ki a géntechnológiai tevékenység ellenőrzésére jogosult hatóságokat."

20. § A Gtv. 35. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

"35. § E törvény a végrehajtására kiadott rendeletekkel a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgy körében a megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban az Európai Közösségek következő jogszabályaival összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:

a) a Tanács 98/81/EK irányelvvel módosított, a Tanács 90/219/EGK irányelve a géntechnológiával módosított mikroorganizmusok zárt rendszerű felhasználásáról,

b) az Európai Parlament és a Tanács 2001/18/EK irányelve a genetikailag módosított szervezetek környezetbe történő szándékos kibocsátásáról és a Tanács 90/220/EGK irányelvének hatályon kívül helyezéséről."

21. § A Gtv.

a) 4. §-ának (6) bekezdésében, 11. §-ának (1) és (3) bekezdésében, 12. §-ának (2) bekezdésében, 14. §-ának (2), (4) és (5) bekezdésében, 17. §-ának (1) bekezdésében, valamint 20. §-ának (1) bekezdésében a "forgalmazására" szó "forgalomba hozatalára" kifejezésre,

b) 11. §-a előtti alcímben, valamint 11. §-ának (3) bekezdésében a "forgalmazás" szó a "forgalomba hozatal" kifejezésre,

c) 11. §-ának (3) bekezdésében a "forgalmazó" szó "forgalomba hozó" kifejezésre,

d) 13. §-ának (3) bekezdésében a "forgalmazója" szó "forgalomba hozója" kifejezésre,

e) 14. §-ának (3) bekezdésében a "forgalmazása" szó "forgalomba hozatala" kifejezésre,

f) 24. §-ának (1) bekezdésében a "forgalmazásával" szó "forgalomba hozatalával" kifejezésre módosul.

Az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény módosítása

22. § (1) Az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény (a továbbiakban: Ávt.) 2. §-a (1) bekezdésének b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[1) E törvény hatálya kiterjed:]

"b) a kutatási-kísérleti célra szolgáló állatokra, a diagnosztikai vizsgálat és az oltóanyag-termelés céljából tartott állatokra, a génbankként kezelt állatokra, a géntechnológiával módosított gerinces állatokra, valamint a tudományos ismeretterjesztés és az oktatási demonstráció céljából tartott állatokra;"

(2) Az Ávt. 2. §-a (1) bekezdésének d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[1) E törvény hatálya kiterjed:]

"d) a pásztoreberekre, az őrző-, védő-, mentő-, jelző-, vakvezető, rokkantségítő és terápiás kutyákra;"

(3) Az Ávt. 2. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

"(2) E törvénynek az állat kíméletére, az állatkínzás és az állatkárosítás tilalmára, valamint a jó gazda gondosságára vonatkozó rendelkezéseit a vadon élő állatokra is alkalmazni kell. A vadászható vadfajokra, valamint a halászható, horgászható halfajokra és a

természetvédelmi oltalom alatt álló, illetőleg nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá tartozó állatokra külön jogszabály eltérő rendelkezéseket is megállapíthat."

23. § (1) Az Ávt. 3. §-ának 1. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[3. § E törvény alkalmazásában:]

"1. *állattartó*: az állat tulajdonosa, illetve aki az állatot vagy az állatállományt gondozza, felügyeli;"

(2) Az Ávt. 3. §-ának 3. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[3. § E törvény alkalmazásában:]

"3. *állatkert*: a természet- és állatvédelmet szolgáló, megfelelő engedéllyel rendelkező állandó létesítmény, ahol az állatokat évente folyamatosan hét napnál hosszabb időn keresztül a nagyközönség részére való bemutatás céljából tartják, és amely az ismeretterjesztést, oktatást és nevelést az ott élő állatok folyamatos és szakszerű bemutatásával, valamint tájékoztatással biztosítja; nem minősül állatkertnek a cirkuszi menaszéria és az állatkereskedés;"

(3) Az Ávt. 3. §-a a következő 9-11. ponttal egészül ki:

[3. § E törvény alkalmazásában:]

"9. *állatkísérlés*: állat kísérleti vagy egyéb tudományos célból való felhasználása, amely esetleg az állatnak fájdalmat, szenvedést, tartós nélkülözést vagy maradandó károsodást okozhat - beleértve bármely olyan tevékenységet is a kísérlet során, amely állat születését eredményezi ilyen körülmények közé - és amely az állat kísérletre való előkészítésével kezdődik, és akkor fejeződik be, amikor további megfigyelést már nem végeznek a kísérlet érdekében; az állat ilyen felhasználása akkor is kísérletnek minősül, ha a fájdalom, szenvedés, tartós nélkülözés vagy maradandó károsodás kiküszöbölése céljából végzett altatást, fájdalomcsillapítást vagy egyéb módszert sikeresen alkalmaznak; nem minősül állatkísérlésnek a nem kísérleti jellegű, mezőgazdasági vagy állatorvosi tevékenység, illetve az állatok leölésének vagy megjelölésének a természettudományok által elfogadott korszerű, kevésbé fájdalmasnak tartott módszereinek alkalmazása;

10. *állat életének megengedett módon való kioltása*: az állat életének a legkisebb szenvedés okozásával, valamint a faj adottságainak figyelembevételével történő szakszerű és gyors kioltása;

11. *cirkuszi menaszéria*: olyan, állatok tartására szolgáló létesítmény, amelyet cirkuszi előadásra, mutatványra betanított, illetve betanítandó állatokból álló állatsereglet tartására - hatósági engedély alapján - létesítettek, illetve tartanak fenn, és amely az állatok tartására a jogszabályi és a hatósági előírásoknak megfelelő létesítménnyel, berendezésekkel és eszközökkel, továbbá az állatok ellátására, betanítására, felügyeletére az ilyen előírásoknak megfelelő szakszeméllyel rendelkezik."

24. § (1) Az Ávt. 5. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

"(1) Az állattartó gondoskodni köteles az állat megfelelő és biztonságos elhelyezéséről, szakszerű gondozásáról, szökésének megakadályozásáról."

(2) Az Ávt. 5. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

"(3) A szabadban tartott állatot - különleges igényeit is figyelembe véve - védeni kell az időjárás káros hatásaitól és természetes ellenségeitől. Az állandóan zárt körülmények között tartott állat számára az állattartó köteles az állat szükségleteihez igazodó, megfelelő mozgásteret biztosítani."

25. § (1) Az Ávt. 6. §-a (1) bekezdésének bevezető mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

"(1) Az állatnak tilos indokolatlan vagy elkerülhető fájdalmat, szenvedést vagy sérülést okozni, így különösen az állatot nem szabad:"

(2) Az Ávt. 6. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

"(3) A 2. § (1) bekezdésének g) pontjában meghatározott állatok esetében az (1) bekezdés b) pontját a külön jogszabályban meghatározottak szerint kell alkalmazni."

26. § Az Ávt. 7. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

"(1) Tilos az állat fizikai, pszichikai állapotának olyan megterhelése, küzdelemre készítése egy másik állattal vagy emberrel, amely sérülést vagy halált okozhat (a továbbiakban együtt: állatviadal). Tilos az állatviadal szervezése, tartása, továbbá az állatviadalra fogadás szervezése, az állatviadalon való közreműködés, részvétel, fogadáskötés."

27. § Az Ávt. 9. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

"(1) Az állaton fájdalommal vagy károsodással járó beavatkozást - az állat érdekében szükséges azonnali beavatkozások kivételével - kizárólag szakirányú végzettséggel, illetve az állattartók körében szokásos beavatkozás esetében csak gyakorlattal rendelkező személy végezhet."

28. § Az Ávt. 10. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

"(1) Az állat küllemének megváltoztatása érdekében, továbbá más, nem az állat egészsége vagy későbbi egészségkárosodásának megelőzése céljából történő sebészeti beavatkozás - az ivartalanítás, valamint kutya esetében a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium által elismert tenyésztő szervezet tenyésztési programjában meghatározott küllemi előírások kialakítását biztosító sebészeti beavatkozás (fül-, illetve farokkorrekció) kivételével - nem végezhető."

29. § Az Ávt. 11. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

"11. § Az állat életét elfogadható ok vagy körülmény nélkül kioltani nem szabad. Elfogadható oknak, körülménynek minősül különösen az élelmezési cél vágóállat esetében, a prém termelése a hagyományosan e célból tartott állat esetében, az állományszabályozás, a gyógyíthatatlan betegség, illetve sérülés, a fertőző betegségek kontrollja, valamint az azok ellen való védekezés, a kártevők irtása, a másként el nem hárítható támadás megakadályozása és a tudományos kutatás. Kutya és macska tekintetében az élelmezési cél, illetve a prém termelése nem minősül elfogadható oknak, körülménynek."

30. § Az Ávt. 13. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

"13. § (1) A vágóállatok körét külön jogszabály állapítja meg.

(2) E fejezet előírásai nem vonatkoznak az engedélyezett tudományos kísérletekre, valamint a vadon élő állatok elejtésére."

31. § Az Ávt. 14. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

"(3) A vágóhidak kialakításának, berendezéseinek és felszerelésének, valamint azok működésének biztosítania kell az állatok kíméletét mindenfajta elkerülhető izgalomtól, fájdalomtól és szenvedéstől."

32. § (1) Az Ávt. 20. §-ához tartozó alcím helyébe a következő alcím lép, egyidejűleg az Ávt. 20. §-ának (1)-(3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

"A veszélyes állat tartása és szaporítása"

20. § (1) Veszélyes állapot tartása, szaporítása, illetve az országba történő behozatala előzetes hatósági engedélyhez kötött. Az állatkeretekre a 39. § szerinti hatósági engedélyezés vonatkozik.

(2) A természetvédelmi oltalom alatt nem álló, illetve nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá nem tartozó veszélyes állapot tartására, szaporítására a tervezett tartás helye szerint illetékes települési, fővárosban kerületi önkormányzat jegyzője (a továbbiakban: jegyző) - az állategészségügyi hatóság és a természetvédelem illetékes állami szervének szakhatósági hozzájárulásával - adhat engedélyt. Az engedély kizárólag abban az esetben adható meg, ha a tartás, illetve szaporítás a környezet nyugalmát és biztonságát nem sérti vagy veszélyezteti, és az egyed tartási feltételei - ideértve a tartáshoz, illetve szaporításhoz szükséges szakismeretet is - biztosítottak. Az engedélyben - ha az állat azonosíthatósága megoldható - rendelkezni kell a veszélyes állat azonosíthatóságának módjáról.

(3) A természetvédelmi oltalom alatt álló, illetve nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá tartozó veszélyes állapot tartását, szaporítását a természetvédelem illetékes állami szerve engedélyezi, a tervezett tartás helye szerint illetékes jegyző és állategészségügyi hatóság szakhatósági hozzájárulásával."

(2) Az Ávt. 20. §-ának (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

"(7) A veszélyes állapot tartását, illetőleg szaporítását jogszabály vagy hatósági határozat megtilthatja, illetve feltételhez kötheti. A veszélyes állatok körét, valamint tartásuk, szaporításuk, illetve a veszélyes állattá nyilvánítás feltételeit külön jogszabály állapítja meg."

33. § Az Ávt. 21. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

"21. § (1) A természetvédelmi oltalom alatt nem álló, illetve nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá nem tartozó veszélyes állatnak az országba való behozatalához a tervezett tartás helye szerint illetékes jegyző előzetes tartási engedélyre van szüksége. A jegyző az engedélyt az állategészségügyi hatóság és a természetvédelem illetékes állami területi szervének szakhatósági hozzájárulásával adja ki. A jegyző a határozatát az illetékes rendőrhatalóságnak megküldi.

(2) A természetvédelmi oltalom alatt álló, illetve nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá tartozó veszélyes állat országba való behozatalát a természetvédelem illetékes állami szerve engedélyezi, a tervezett tartás helye szerint illetékes jegyző és állategészségügyi hatóság hozzájárulásával.

(3) A veszélyes állat országba való behozatalához a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter (a továbbiakban: miniszter) külön jogszabályban meghatározott, előzetes engedélyre is van szükség."

34. § Az Ávt. 22. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg az Ávt. 22. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

"(2) A veszélyes állat tartója a veszélyes állat

a) eltűnését a jegyzőnek és a rendőrhatalóságnak, a természetvédelmi oltalom alatt álló, illetőleg nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá tartozó veszélyes állat esetében a természetvédelem illetékes állami szervének is,

b) elhullását a jegyzőnek és az állatorvosnak haladéktalanul köteles bejelenteni.

(3) Nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá tartozó veszélyes állat eltűnését, elhullását a veszélyes állat tartója 15 napon belül a természetvédelemért felelős minisztériumnak is köteles bejelenteni."

35. § Az Ávt. 23. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

"23. § (1) Ha a veszélyes állat tartója az engedélyben foglalt feltételeket nem, vagy nem megfelelően teljesíti, illetve veszélyes állatot engedély nélkül tart, vagy behoz az országba, a jegyző, illetve természetvédelmi oltalom alatt álló, vagy nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá tartozó veszélyes állat esetében a természetvédelem illetékes területi állami szerve - a tulajdonos költségére, a feltételek biztosításáig - a veszélyes állat állatkertbe vagy más megfelelő helyre való szállítását rendelheti el, vagy egyéb megfelelő intézkedést hozhat.

(2) Ha az állattartó a hatóság által előírt időpontig gondoskodik a feltételek biztosításáról és a szükséges engedélyek beszerzéséről, úgy a veszélyes állatot részére vissza kell szolgáltatni, ellenkező esetben az engedélyt vissza kell vonni, az illetékes hatóságnak a veszélyes állatot le kell foglalnia, illetve el kell koboznia, és a tulajdonos költségére intézkednie kell a veszélyes állat végleges elhelyezése iránt. Ennek eredménytelensége esetén a veszélyes állat életét megengedett módon ki kell oltani."

36. § Az Ávt. 25. §-ának (4) és (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

"(4) Állatkísérlet kizárólag akkor engedélyezhető, ha annak elvégzését

a) az ember, a gerinctelen és gerinces állatok vagy növények betegségének, kóros egészségi állapotának, egyéb rendellenességének elkerülése, megelőzése, felismerése és gyógyítása, valamint azok élettani állapotának feltárása, felderítése, szabályozása vagy módosítása érdekében gyógyszerek, élelmiszerek, egyéb adalékanyagok vagy termékek fejlesztése, termelése, minősítése, hatékonyságának és ártalmatlanságának vizsgálata,

b) az emberek vagy állatok egészsége vagy jólléte érdekében a természetes környezet védelme,

c) tudományos kutatás,

d) oktatási és gyakorlati képzés, vagy

e) igazságügyi orvostani vizsgálatok elvégzése teszi szükségessé.

(5) Az engedélyezés során - a kérelmező által benyújtott dokumentáció, továbbá a miniszter által felkért szakértői testület véleménye alapján - különösen figyelembe kell venni:

a) az állatkísérlet elvégzésének indokoltságát és tudományos megalapozottságát,

b) az alkalmazott korszerű módszertan indokoltságát és tudományos megalapozottságát az állatlétszám, illetve a fájdalom, szenvedés, tartós nélkülözés és maradandó károsodás lehető legkisebb mértékű csökkentésének követelménye szempontjából,

c) a kísérlet személyi és tárgyi feltételeinek rendelkezésre állását."

37. § Az Ávt. 26. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

"26. § (1) Nem engedélyezhető és nem végezhető állatkísérlet abban az esetben, ha ismert olyan más tudományosan megfelelő és várt eredményt szolgáltató módszer, amely állat használata nélkül megvalósítható, illetve végrehajtható.

(2) Az állatkísérletek szükségtelen megismétlésének elkerülése érdekében a kérelmezőnek és az engedélyezőnek törekednie kell a témához kapcsolódó, már elvégzett kísérletek eredményeinek megismerésére.

(3) Ugyanazon cél érdekében két vagy több kísérlet közül azt kell választani, amelyik kevesebb számú és kisebb érzékenységgel állatot igényel, és amely kisebb mértékű fájdalmat, szenvedést, szorongást, tartós nélkülözést, illetve maradandó károsodást okoz, valamint amely nagyobb valószínűséggel szolgáltatja az elvárható eredményt."

38. § Az Ávt. 27. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

"(3) Minden kísérletet úgy kell megtervezni, hogy elkerülhető legyen a szükségtelen fájdalom, szenvedés, tartós nélkülözés, illetve maradandó károsodás okozása."

39. § Az Ávt. 28. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

"28. § (1) Minden állatkísérletet általános vagy helyi érzéstelenítés mellett kell végezni, kivéve, ha ez - arra tekintettel, hogy a kísérlet nem jár fájdalommal, illetőleg szenvedéssel - nem szükséges, illetve az érzéstelenítés a kísérleti állat számára nagyobb megterheléssel járna, mint maga a kísérlet, vagy a kísérlet eredményét értékelhetetlenné tenné.

(2) Ha az érzéstelenítés nem lehetséges, akkor fájdalomcsillapítást, vagy egyéb megfelelő módszert kell alkalmazni annak biztosítása érdekében, hogy az állatnak a lehető legkevesebb fájdalmat, szenvedést, tartós nélkülözést vagy károsodást okozzák, valamint egyetlen esetben se legyen az állat jelentős fájdalomnak, szenvedésnek vagy tartós nélkülözésnek kitéve.

(3) Ha a kábítás után az állat fájdalomérzete visszatér - és a kísérlet célja ezt nem zárja ki - újabb fájdalomcsillapítást kell alkalmazni, vagy ha ez nem lehetséges, az állat életét azonnal, megengedett módon ki kell oltani.

(4) Az állaton végzett ismételt kísérletnek szintén meg kell felelnie az e törvényben foglaltaknak. Az (1)-(3) bekezdés szerinti módszerek alkalmazása nélkül végzett, tartós vagy súlyos szenvedéssel járó kísérlet ugyanazon az állaton ismételt nem végezhető."

40. § Az Ávt. 29. §-ának (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg a 29. § a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

"(2) A kísérlet befejezésekor szakképzett személynek lehetőleg állatorvosnak - kell eldöntenie, hogy az állat életben tartható-e, vagy életét megengedett módon ki kell oltani. Az állat nem tartható életben, ha valószínűleg tartós fájdalmat vagy nélkülözést szenvedne el, illetve véglegesen és súlyosan károsodott.

(3) Az életben hagyott állat gondozásáról, ellátásáról, elhelyezéséről a kísérletet végző intézmény köteles gondoskodni. Az életben hagyott állatot egészségi állapotának megfelelően kell gondozni, valamint a külön jogszabályban előírt módon, állatorvos vagy egyéb szakképzett személy felügyelete alatt kell tartani, kivéve, ha állatorvos véleménye alapján az ezektől való eltérés nem eredményezi az állat szenvedését.

(4) Az állategészségügyi hatóság a kísérlet céljára tekintettel engedélyezheti az állat származási helyére vagy természetes környezetébe helyezését, ha az állat jóllétének biztosítása érdekében a lehető legnagyobb gondossággal járnak el, az állat egészségi állapota ezt lehetővé teszi, és nem veszélyezteti a környezetet, valamint nem jelent állategészségügyi vagy közegészségügyi kockázatot."

41. § Az Ávt. 31. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

"(2) Kísérlet céljára - külön engedély hiányában - kizárólag e célra tenyésztett állatot szabad felhasználni. Házasított állatfaj kóbor egyedét kísérlet céljára felhasználni nem szabad."

42. § Az Ávt. 35. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

"35. § (1) Az e fejezetben foglalt előírásokat kizárólag a gerinces állatokon végzett kísérletekre kell alkalmazni.

(2) Az állatkísérletek gerinces állatokon történő végzésének részletes szabályait külön jogszabály állapítja meg. Külön jogszabály a nem gerinces állatokon végzett kísérletekre is feltételeket állapíthat meg."

43. § Az Ávt. VI. Fejezetének címe és alcíme helyébe a következő cím lép:

"Az állatkert, a cirkuszi menaszéria és a kedvtelésből tartott állatok kereskedésének létesítésére és fenntartására vonatkozó általános szabályok"

44. § Az Ávt. 40. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

"40. § (1) A cirkuszi menaszéria, valamint a kedvtelésből tartott állatok kereskedése létesítésének, működtetésének engedélyezésére, működésére, továbbá a kedvtelésből tartott állatokra, a cirkuszi állatokra és a bemutatás céljára tartott állatokra vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály állapítja meg.

(2) Állandó telephellyel nem rendelkező vándorcirkusznak, cirkuszi menaszériának állat tartására, állat, valamint állatszám bemutatására engedély nem adható.

(3) Delfin és cápa országba történő behozatala, utaztatása és bemutatása - a (4) bekezdésben foglalt kivétellel - tilos.

(4) A természetvédelem illetékes területi állami szerve engedélyezheti állatkert részére cápa behozatalát, utaztatását, illetve bemutatását, amennyiben a megfelelő tartás feltételei tartósan biztosítottak."

45. § Az Ávt. 43. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

"(1) Aki tevékenységével vagy mulasztásával az állatok védelmére, kíméletére vonatkozó jogszabály vagy hatósági határozat előírását megsérti, magatartásának súlyához, ismétlődéséhez igazodó mértékű állatvédelmi bírságot köteles fizetni. Állatvédelmi bírság kiszabása helyett, illetve azzal egyidejűleg az állattartót a hiányosságok kijavítására, illetve pótlására kell kötelezni."

46. § Az Ávt. 45. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

"(1) Az állategészségügyi hatóság köteles az állat életének fájdalom nélküli kioltásáról gondoskodni, ha annak továbbélése megszüntethetetlen vagy csillapíthatatlan szenvedéssel járna, az állat meggyógyulása nem várható, az állat tartója ismeretlen, továbbá vadon élő állat esetében az egyed a szabadon élésre alkalmatlan. Az állat életének kioltásával kapcsolatban felmerült igazolt költségeket - védett állatfaj esetében is - az állattartó, illetve vadászható állatfaj esetében a vadászatra jogosult köteles megtéríteni."

47. § Az Ávt. a következő 45/A. §-sal egészül ki:

"45/A. § Az e törvényben foglaltak végrehajtását - feladat- és hatáskörében eljárva - az állategészségügyi hatóság, a jegyző, illetve a természetvédelmi hatóság ellenőrzi."

48. § Az Ávt. 46. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

"(1) Az állatokkal szembeni megfelelő magatartásra, gondoskodásra nevelést, az állatok megismertetését az iskolai általános képzésbe, a szakképzésbe és az ismeretterjesztésbe be kell építeni."

49. § Az Ávt. a következő 48/A. §-sal egészül ki:

"48/A. § (1) A települési, fővárosban a kerületi önkormányzat önkormányzati állatvédelmi őrszolgálatot működtethet.

(2) Az önkormányzati állatvédelmi őrszolgálatra vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály állapítja meg."

50. § (1) Az Ávt. 49. §-ának (3) bekezdése a következő c)-f) ponttal egészül ki:

[(3) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy]

"c) az önkormányzati állatvédelmi őrszolgálat létrehozására, működtetésére, feladat- és hatáskörére, valamint tagjaira vonatkozó részletes szabályokat,

d) az állatkísérletek végzésének részletes szabályait,

e) a cirkuszi menaszéria létesítése és működtetése engedélyezésének, valamint fenntartásának részletes szabályait,

f) a kedvtelésből tartott állatok kereskedése létesítésének és működtetésének engedélyezésére, valamint működésére, továbbá ezen állatok tartására és forgalmazására és a kedvtelésből tartott állatok kereskedése működésének és az állatok forgalmazásának ellenőrzésére vonatkozó részletes szabályokat,"

[rendeletben állapítsa meg.]

(2) Az Ávt. 49. §-a (4) bekezdésének b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(4) Felhatalmazást kap]

"b) a környezetvédelmi és vízügyi miniszter, hogy a miniszterrel, a nemzeti kulturális örökség miniszterével, valamint a belügyminiszterrel együttesen a veszélyes állatok körét, tartásuk és szaporításuk részletes feltételeit, a veszélyes állattá nyilvánítás feltételeit, valamint az állatkert és állatotthon létesítésének, működésének és fenntartásának részletes szabályait,"

[rendeletben állapítsa meg.]

51. § Az Ávt. 50. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

"50. § Ez a törvény a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a Megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban - a végrehajtására kiadott jogszabályokkal együtt - az Európai Közösségek következő jogszabályaival összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:

- a Tanács 78/923/EGK határozata: Európai Egyezmény az állatok védelméről a mezőgazdasági állattartás során,
- a Tanács 88/306/EGK határozata: Európai Egyezmény a vágóállatok védelméről,
- a Tanács 88/166/EGK irányelve a ketrecben tartott tojtyúkوك védelmének minimális követelményeiről,
- a Tanács 91/628/EGK irányelve az állatok szállítás közbeni védelméről,
- a Tanács 91/629/EGK irányelve a borjak védelmének minimális követelményeiről,
- a Tanács 91/630/EGK irányelve a sertések védelmének minimális követelményeiről,
- a Tanács 93/119/EGK irányelve az állatok védelméről levágásukkor,
- a Tanács 86/609/EGK irányelve a kísérleti vagy más tudományos célra használt állatok védelméről szóló tagállami törvények, rendeletek és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról,
- a Tanács 98/58/EK irányelve az állatok védelméről a mezőgazdasági haszonállattartás során,
- a Tanács 99/22/EK irányelve a vadon élő állatok állatkertben való tartásáról."

Záró rendelkezések

52. § (1) E törvény 1-21. §-a a törvény kihirdetését követő negyedik hónap első napján, 22-51. §-a - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - a kihirdetését követő harmadik hónap első napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban csak a hatálybalépését követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

(2) E törvény 41. §-a 2004. január 1-jén lép hatályba.

(3) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg a Gtv. 4. §-ának (7) bekezdése, továbbá az Ávt. 25. §-ának (1) bekezdése, és 49. §-a (4) bekezdésének c) pontja hatályát veszti.